

Slakkentijd!

Bouw

Een slak bestaat eigenlijk uit twee delen: de voet en de ingewandenzak. Deze ingewandenzak zie je nooit, die zit namelijk in het huisje verstopt. Een mooie bescherming voor de meeste organen zoals de darmen, de longen en het hart. Slakken worden geboren met een piepklein huisje. Ze hebben een klier die, naarmate ze groeien, kalkachtige stof afgeeft, waarmee het huisje kan meegroeien. Handig toch? De mondrand (waar zijn kopje het huisje uitsteekt) groeit ook steeds groter. Als de mondrand verdikt en omgekruld is, dan heb je een volwassen slak gevonden.

De voet is het deel dat zich buiten de schelp zit. Het voorste gedeelte noemt men de kop. Aan de onderkant van de kop zit de mond. Binnen in de mond zit een rasptong. De meeste huisjesslakken hebben twee paar tentakels of voelhoorns. Het langste paar draagt de ogen. Met de kleinste tentakels kan de slak voelen. Slakken zien niet zo goed, alleen verschil in lichtsterkte kunnen ze waarnemen. Glijden ze daarom zo rustig?

Voortbeweging

Als je een slijmspoor op de grond ziet, dan weet je dat het een slak is geweest. Een slak schuift of glijdt over de ondergrond. Dan zie je allemaal kleine golf beweginkjes. Dat zijn spierbewegingen. Door de slijmlaag onder de voet ziet het soepel uit. De slijmlaag maakt het mogelijk om over een ruwe ondergrond te schuiven zonder dat de voet beschadigt. Daarnaast heeft het ook nog de functie als plakmiddel, want een slak kan recht omhoog of omlaag bewegen zonder dat hij valt.

Heel erg handig dus!

Voortplanting

Slakken hebben mannelijke en vrouwelijke voortplantingsorganen. Hermafrodit noem je dat.

Ademhaling

De longen van de slak bevinden zich in de schelp. Via een kleine opening staan ze in verbinding met de buitenlucht. Via deze ademopening haalt de slak dus adem. De opening gaat regelmatig open en dicht.

Wat doet een slak?

Een slak is een opruimer in de natuur. Hij eet namelijk van alles. Dode plantenresten, dode kleine diertjes zoals bijvoorbeeld regenwormen, dode bladeren. Veel mensen kunnen slakken dan ook niet waarderen in de tuin, want ze maken gaatjes in de bladeren. Lekker hoor, zo'n vers blaadje!

Egels, vogels en spitsmuizen zijn dol op slakken, dus daar worden slakken geen vrienden mee..

Wist je dat de meeste slakken ook een winterslaapje houden? Vooral als het koud is trekken ze zich terug. Dan maken ze een papje van hun slijm en zand en metselen dan hun mondrand dicht. Zo kunnen ze niet uitdrogen of opgegeten worden. Ze kunnen natuurlijk nog steeds ademen. Naaktslakken moeten zich echt verstoppen in gaten en kieren. Ze hebben wel een dikkere huid en drogen dus niet zo snel uit.

Als het huisje van de slak kapot gaat kan hij kleine reparaties wel uitvoeren met hulp van het kalkstofje dat de klier op zijn rughuid kan afgeven. Als het huisje echt helemaal kapot, dan kan er geen nieuw huisje meer gemaakt worden.

De slak droogt dan uit en wordt voer voor de vogels. Een slak doet dus heel voorzichtig met zijn huisje. Zijn jullie ook voorzichtig met de slakken?

Doe- opdrachten en vragen.

Ga op zoek naar slakken met een huisje. Doe ze voorzichtig in een bakje met een paar blaadjes en ook een laagje aarde. Een dekseltje met gaatjes is ook handig. Ze zijn misschien niet zo snel, maar ze kunnen ontsnappen. Als je de slak gaat bekijken, leg hem dan in een doorzichtig schaalpje. Zo kun je ook de voet van de slak goed zien. In het begin zal de slak nog in zijn huisje zitten, maar als je een paar druppels water in je bakje doet, tegen de slak aan, zal hij wel tevoorschijn komen.

Zie je de vier tentakels van de slak?

Antwoord:

Welke kleur heeft het huisje van de slak?

Antwoord:

Pak nu een zwart stukje papier en zet daar de slak op. Als hij gaat voortbewegen, wat zie je dan heel goed op het papier?

Antwoord:

Til je schaalpje op en bekijk de voet van de slak. Kun je de mondopening vinden?

Antwoord:

Teken je eigen slak na.

Teken de slak vanaf de zijkant. Zo kun je goed de voet en het huisje zien. Probeer de juiste kleuren te gebruiken.

Benodigdheden voor deze les:

Petri schaaltjes (doorzichtige platte schaaltjes)
Bakjes voor als de leerlingen de slakken gaan zoeken.
Twee werkbladen printen voor de doe-opdrachten ,
als het hele boekje teveel is.

Leuk slot zou kunnen zijn.....
Een slakkenrace!

Daarna snel de beestjes terug in de natuur!

